

Svar på skriftligt spörsmål SSS 321/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om möjlighet till personlig konkurs

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 321/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio /saf:

Vad tänker regeringen göra för att se till att överskuldsatta personer bättre än för närvarande ska kunna arbeta och vara företagare och för att möjliggöra personlig konkurs i Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt konkurslagen (120/2004) blir gäldenären inte fri från ansvar för de skulder för vilka det inte inflyter full betalning vid konkursen. Detta gäller både bolag och fysiska personer. Bestämmelsen har dock nästan ingen praktisk betydelse för bolag, eftersom dessa vanligen upplöses vid konkurs. En fysisk person kan bli fri från sina skulder genom det förfarande som anges i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993). Om personen inte ansöker om skuldsanering, blir skulden i regel slutligt preskriberad 15 år efter att utsökningsskäl har getts.

Den normala längden på skuldsanering förkortades från fem till tre år genom lagändringen (632/2010) som trädde i kraft den 1 augusti 2010. Detta gjorde det möjligt att snabbare rätta till gäldenärens ekonomiska situation. Syftet med lagändringen var att främja överskuldsatta personers möjligheter att snabbt återvända till samhället som aktiva aktörer.

Möjligheten att gå i personlig konkurs för att bli fri från skulder har diskuterats i ett flertal utredningar. Som exempel kan nämnas Personligt skuldansvar och insolvensförfaranden (Pauliine Koskelo, justitieministeriet 2004:15), Befrielse från skuldansvar — verkningarna på finansieringsmarknaden (Jussi Kuittinen - Jussi Nikkinen - Petri Sahlström, HIM 13/2004) och Utvärdering av utvecklingsbehoven av insolvenssystem (justitieministeriet 2004:20).

Personlig konkurs är förenad med svåra problem. För det första kräver en jämlik behandling av medborgarna att personlig konkurs inte kan reserveras uteslutande för företagargäldenärer. En konkurs som befriar från skulder och som gäller alla medborgare skulle sannolikt påverka priset på och villkoren för finansiering på ett sätt som försämrar möjligheterna att få finansiering. Detta skulle i sin tur ha negativa följder bl.a. med tanke på möjligheterna att inleda företagsverksamhet. Inget insolvenssystem kan innebära befrielse från pantansvar. Egendom som inte kan användas för betalning av den skuld som den har pantsatts som garanti för duger inte längre som pant. I allmänhet måste en företagare sätta en del av sin egendom i pant, varvid borgenären får ta ut sin fordran ur den pantsatta egendomen.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 321/2016 rd

Personlig konkurs inrymmer dessutom följande svåra frågor: under vilka förutsättningar kan man försättas i konkurs av detta slag, kan den personliga konkursen upprepas, kan konkursen gälla även en privatpersons fordringar, såsom underhållsbidragsskuld, vem ansvarar för kostnaderna för konkursen osv.? Man kan också fråga sig om ett system där gäldenären blir fri från sina skulder utan att alls använda sin intjäningsförmåga till förmån för sina borgenärer kan anses vara acceptabelt. Ytterst få gäldenärer har någon annan nämnvärd egendom än den pantsatta egendomen i en situation där de blir insolventa. Därmed skulle även borgenärer utan förmånsrätt helt och hållet gå miste om sina fordringar också i det fallet att gäldenären förtjänar bra efter konkursen eller snabbt efter konkursen får en betydande ökning i förmögenheten.

Överskuldssatta gäldenärs möjligheter till en ny skuldfri början kan främjas på andra sätt än genom att föreskriva om personlig konkurs. I början av 2015 förbättrades möjligheten för enskilda näringsidkare och yrkesutövare att få skuldsanering så att vid skuldsanering kan en skuld som beror på näringsverksamheten på vissa villkor regleras även utan att företagsverksamheten upphör. Syftet är att undvika konkurs och göra det möjligt att fortsätta med livsduglig företagsverksamhet.

Regeringen anser det viktigt att företagare som genomgått en konkurs kan få en ny start. Likaså är det viktigt att förhindra onödiga konkurser och ge möjligheter att sanera livsduglig företagsverksamhet. Regeringen har de senaste åren utvecklat rådgivningsservicen för företagare, så att i synnerhet små företag som drabbats av svårigheter kan få expertishjälp när de stöter på ekonomiska svårigheter.

Justitieministeriet har tillsatt en arbetsgrupp som ska se över vilka ändringar som behövs i konkurslagstiftningen. Arbetsgruppen inleder sitt arbete i höst. Syftet är bland annat att utveckla konkurslagstiftningen så att den blir effektivare och göra det möjligt att utreda konkursbon snabbare än förr.

Helsingfors 17.6.2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström